

Regulamentul privind constatarea contravenţiilor de către agentul constatator din subordinea APL pe teritoriul oraşului Ştefan Vodă

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul Regulament stabilește obligațiile, responsabilitățile și modul de executare a funcțiilor de către agentul constatator din subordinea APL Ştefan Vodă pentru constatare, soluționare și sancționare în domeniile specificate de Codul contravențional pe teritoriul oraşului Ştefan Vodă întru asigurarea executării prevederilor actelor normative aprobate de către autoritățile publice centrale și/sau locale.

2. În sensul prezentului Regulament se utilizează următoarele noțiuni:

contravenție – acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, prevăzută de Codul contravențional nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008 și este pasibilă de sancțiune contravențională;
sancțiune contravențională - este o masura de constrângere publică și un mijloc de corectare și reeducare ce se aplică, în numele legii, persoanei care a săvîrșit o contravenție. Sancțiunile contravenționale aplicabile de către agentul constatator persoanelor fizice și juridice sunt avertismentul, amenda;

participanți la procesul contravențional – persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional și agentul constatator;

administrația publică a oraşului Ştefan Vodă (abreviat «APL Ştefan Vodă») - autoritățile publice - consiliul local și primarul, luate în ansamblu, care sînt constituite și activează pe teritoriul oraşului Ştefan Vodă pentru promovarea intereselor generale și soluționarea problemelor colectivității locale;

agentul constatator - reprezentantul autorității publice locale a oraşului Ştefan Vodă care soluționează, în limitele competenței sale, cauza contravențională în modul stabilit de Codul contravențional. În calitate de agent constatator sunt desemnați de către primar funcționarii împuterniciți cu atribuții de constatare a contravenției și/sau de sancționare;

contravenient – persoană, în privința căreia a fost intentat procesul contravențional și căreia prin hotărîrea definitivă a fost stabilită o pedeapsă pentru contravenție sau care prin hotărîrea definitivă a fost exonerat de răspundere pentru contravenția săvîrșită sau de executarea pedepsei.

procesul-verbal cu privire la contravenție - este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se întocmește de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui;

constatarea faptei contravenționale - activitate desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului - verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de transmitere a dosarului, după caz, comisiei administrative, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare;

comisia administrativă – comisia de pe lînga autoritatea executivă a administrației publice locale formată de către Consiliul oraşenesc, în componența președintelui, vicepreședintelui, secretarului responsabil și 4-7 membri, care are competența de a examina contravențiile prevăzute de art. 75, 76, 92, 126¹, 154, art. 157 alin. (7) și (8), 165, 170-175, 180, 181, 227, art. 273 pct 9), 9¹), 11), 15) și 16) din Codul contravențional;

martorul - este persoana citată în această calitate de către agentul constatator, care are cunoștință despre vreo faptă sau împrejurare de natură să servească aflării adevărului în procesul contravențional;

traducător este persoana care poate traduce din o altă limbă, poate interpreta semnele celor muți ori surzi, cunoaște terminologia juridică, nu este interesată de rezultatele cauzei contravenționale și acceptă să participe în această calitate. Persoana este desemnată în calitatea de interpret sau de traducător de către agentul constatator sau de instanța de judecată în cazurile prevăzute de Codul Contravențional;

prestator de servicii - agentul economic, care funcționează/prestează servicii conform actelor permise, pe teritoriul administrației publice locale;

comerciant - persona fizică/ juridică, care desfășoară activități comerciale în baza actelor permissive;

loc de vânzare – suprafață de teren sau suprafață în cadrul unei încăperi unde are loc vânzarea bunurilor și serviciilor prin intermediul:

a) unităților mobile (standuri mobile, tonete, tarabe, tejghele, cărucioare, aparate-automat pentru vânzări, autoremorci, rulote mobile, vehicule/automagazine special amenajate sau alte utilaje mobile pentru comerț);

b) construcțiilor și elementelor de construcție amplasate provizoriu în cadrul târgurilor, iarmaroacelor, manifestărilor culturale, turistice, sportive și al altor evenimente similare;

c) perimetrului în cadrul căruia are loc comerțul ambulant fără unitate mobilă.

notă: locul de vânzare nu poate fi identificat prin adresă poștală individuală;

servicii publice de gospodărie comunală – entități publice cu statut sau fără statut de persoană juridică din subordinea APL Ștefan Vodă, având competențe privind gestionarea serviciilor de gospodărie comunală pe teritoriul orașului Ștefan Vodă.

3. Se stabilește, că în caz că noțiunile definite de prezentul Regulament vin în contradicție cu noțiunile definite prin Codul contravențional sau alte acte legislative și/sau normative aprobate de către autoritățile publice centrale, se vor aplica prevederile Codului contravențional sau altor acte legislative și/sau normative aprobate de către autoritățile publice central.

II. PROCESUL CONTRAVENȚIONAL

4. Procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea public competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la savîrsirea contravenției.

5. Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatatator privind savîrșirea contravenției.

6. Procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției RM și al Codului contravențional.

7. În cazul procesului contravențional, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează conform prevederilor Legii nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

III. AGENTUL CONSTATATOR ȘI COMPETENȚA ACESTUIA

8. Contravențiile prevăzute la art. 104¹, 126¹, 154, art. 157 alin. (1)–(3), (5)–(10), art. 178, 179, 180¹, 181, art. 273 pct. 9), 9¹), 11), 15) și 16), art. 326 alin. (1) și (1¹) și art. 364 alin. (1) se constată de către organele specializate ale administrației publice locale.

9. În baza dispoziției emise de către Primarul orașului Ștefan Vodă sînt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale viceprimarul, arhitectul-șef, șefii și șefii adjuncți ai subdiviziunilor specializate din subordinea administrației publice locale, specialiștii principali și specialiștii superiori din cadrul acestora.

10. Procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 126¹, 154, art. 157 alin. (7) și (8), art. 273 pct. 9), 9¹), 11), 15) și 16) se remit spre examinare comisiei administrative, iar procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 104¹, 178 și 179 se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

11. Cauza contravențională se soluționează de agentul constatatator în raza teritorială a orașului Ștefan Vodă. Acesta poate aplica sancțiunile prevăzute în partea specială a cărții a doua în limitele competenței și numai în exercițiul funcțiunii.

12. Agentul constatatator din subordinea APL Ștefan Vodă poate constata contravenții ale căror constatare, soluționare și sancționare sînt atribuite competenței unor alte organe. În astfel de cazuri, agentul va remite organelor competente respective procesele-verbale de constatare a contravențiilor.

IV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE AGENTULUI CONSTATATOR

13. Agentul constatatator are dreptul:

- să constate în limitele competenței sale contravențiile prevăzute în Codul contravențional.

- să colaboreze cu alte servicii publice descentralizate și desconcentrate în teritoriu (Inspectoratul de Poliție, Direcția deservire fiscală, Inspecției ecologice, Centrul de sănătate public, etc.);
- să invite sau să informeze reprezentanții agenților economici-prestatori de servicii în vederea atragerii contravenientului la raspundere, după caz;
- este abilitat să înainteze indicații și prescripții conducătorilor sau reprezentanților împuterniciți ai întreprinderilor, organizațiilor și agenților economici privind problemele vizate;
- sa prezinte propuneri pentru audierea conducătorilor serviciilor și/sau instituțiilor publice, persoanelor fizice și juridice la ședințele Consiliului.

14. Agentul constatatator este obligat:

- să respecte Constituția și actele normative ale RM;
- să execute obligațiile sale de serviciu stabilite în fișa de post, să nu ascundă acțiunile ilcite;
- să explice contravenientului drepturile și obligațiile acestora în procesul întocmirii proceselor-verbale cu privire la contravenție;
- să examineze în termen contestațiile și adresările cetățenilor referitor la contravențiile administrative în limitele competenței;
- să explice contravenienților drepturile și obligațiunile acestora în procesul întocmirii proceselor-verbale cu privire la contravenție;
- la solicitarea contravenientului să atragă traducătorul, după caz;
- să ia o poziție neutră la depistarea și constatarea contravențiilor administrative;
- să elaboreze rapoarte despre rezultatele activității pentru problemele vizate.

V. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE CONTRAVENIENTULUI

15. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces, contravenientul are dreptul:

- la apărare;
- să cunoască fapta imputată;
- să primească informație în scris și explicații în privința drepturilor, prevazute de art. 384;
- să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;
- să prezinte probe;
- să formuleze cereri;
- să conteste decizia asupra cauzei;
- la traducator;
- să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;
- să solicite audierea martorilor;
- sa ia cunoștință de procesul-verbal întocmit de agentul constatatator, să expună obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate.

16. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravenientul este obligată:

- să asigure accesul liber la locul săvârșirii contravenției;
- să prezinte actele necesare la solicitarea agentului constatatator.

VI. MODUL DE ÎNTOCMIRE A PROCESULUI-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE.

17. Agentul constatatator este sesizat prin cerere scrisă sau denunț ori se autosesizează când dispune de informații suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenție, fie prin constatarea faptei contravenționale.

18. La constatarea contravenției administrative, agentul constatatator prezintă legitimația de serviciu și apoi întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție.

19. Imediat sau în cel mult 3 zile calendaristice de la data sesizării, agentul constatatator este obligat să verifice sesizarea și să întreprindă măsurile prevăzute de Codul contravențional.

20. Dacă la depistarea sau la examinarea cazului contravențional se stabilește competența unei alte autorități publice abilitate să constate contravenția sau să examineze cauza contravențională, materialele se remit în aceeași zi conform competenței.

21. În cel mult 24 de ore de la data încheierii, procesul-verbal cu privire la contravenție se înregistrează, în modul stabilit pentru corespondența de intrare, într-un registru de evidență în

ordinea încheierii și depunerii lui la autoritatea din care face parte agentul constatat, se transmit spre informare conducătorului, după care se transmit spre examinare conform competenței.

22. Procesele-verbale se întocmesc pe formularele de strictă evidență, stabilite și aprobate prin decizia Consiliului orășenesc Ștefan Vodă.

23. Procesul-verbal se întocmește în trei exemplare, se semnează pe fiecare pagină de agentul constatat și de către persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional. Primul exemplar se remite organului competent pentru a examina această contravenție, al doilea exemplar - către persoana în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție; al treilea exemplar rămâne agentului constatat.

24. În caz, dacă contravenientul refuză să semneze procesul-verbal, agentul constatat face însemnare în procesul-verbal, după care un exemplar îi remite contravenientului și expediază copia procesului-verbal al agentului constatat prin scrisoare cu aviz de înștiințare despre primire în termen de 5 zile din ziua întocmirii procesului-verbal.

25. Faptul absenței persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional se consemnează în procesul-verbal și se certifică prin semnătura cel puțin a unui martor, indicându-se și datele de identitate ale acestuia.

26. În procesul-verbal nu se admit rectificări, completări, alte modificări. În cazul necesității unor acțiuni, se încheie un nou proces-verbal, în care se face consemnarea respectivă.

27. Partea rezolutivă a procesului-verbal cuprinde decizia agentului constatat de sancționare, de încetare a procesului contravențional sau de remitere a cauzei către comisia administrativă sau instanței de judecată competente pentru examinarea cauzei contravenționale.

28. În cazul deciziei de sancționare, partea rezolutivă a procesului-verbal va cuprinde și date privind informarea persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional despre dreptul de a plăti jumătate din amendă dacă aceasta se achită în cel mult 3 zile lucrătoare de la stabilirea ei. În cazul în care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional recunoaște săvârșirea contravenției și acceptă sancțiunea stabilită în procesul-verbal de către agentul constatat, procesul-verbal cu privire la contravenție constituie actul de decizie asupra cauzei contravenționale. Faptul recunoașterii contravenției și al acceptării sancțiunii stabilite de către agentul constatat se consemnează în procesul-verbal cu privire la contravenție.

29. În cazul deciziei de remitere a cauzei contravenționale spre examinare comisiei administrative sau în instanța de judecată, agentul constatat transmite după competență procesul-verbal și materialele documentare anexe a cauzei contravenționale.

30. Copia de pe procesul-verbal se înmânează persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional. În cazul procesului-verbal încheiat în absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, copia de pe procesul-verbal se expediază prin poștă cu aviz recomandat.

31. În cazul constatării unui act contravențional, agentul constatat nu încheie proces-verbal cu privire la contravenție, dacă persoana, în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, recunoaște că este vinovată de săvârșirea contravenției și acceptă să plătească sancțiunea amenzii la locul constatării în baza chitanței de încasare.

VII. CHITANȚA DE ÎNCASARE A AMENZII LA LOCUL CONSTATĂRII

32. În cazul prevăzut la pct. 14 din capitolul VI, contravenientul achită amenda aplicată de agentul constatat în baza unei chitanțe de încasare care va conține:

- a) data, ora și locul de efectuare a plății;
- b) numele, prenumele și domiciliul persoanei sancționate;
- c) numele, prenumele și calitatea agentului constatat, autoritatea public pe care o reprezintă;
- d) norma contravențională în a cărei temei este aplicată sancțiunea;
- e) suma amenzii;
- f) semnăturile părților.

33. Chitanța de încasare a amenzii contravenționale se înmânează persoanei sancționate, faptul înmînării menținându-se în copia de pe chitanță.

34. Chitanța de încasare a amenzii contravenționale este un document de strictă evidență.

VIII. TERMENII DE CONTESTARE

35. În termen de 15 zile din ziua înștiințării despre întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție contravenientul, victima sau reprezentantul, este în drept să contesteze acesta în instanța de judecată.

36. Contestația la procesul-verbal cu privire la contravenție se depune în organul specificat de agentul constatatator. Nu mai târziu de 3 zile din momentul înregistrării contestației, agentul constatatator expediază contestația și materialele cu privire la contravenție către comisia administrativă.

37. Depunerea contestației sistează executarea sancțiunii stabilită în procesul-verbal.

IX. RESPONSABILITATE A AGENTULUI CONSTATATOR

38. Agentul constatatator este responsabil:

- de autenticitatea datelor indicate în procesul-verbal;
- de informarea contravenientului despre drepturile acestuia;
- pentru decizia aprobată cu privire la calificarea și constatarea contravențiilor administrative;
- poartă răspundere pentru corectitudinea aplicării prevederilor Codului contravențional.

39. Persoanele responsabile, abilitate cu funcții de constatare a contravențiilor administrative, care fac abuz de drepturi, poartă răspundere disciplinară, administrativă, materială și penală în modul stabilit de actele normative în vigoare.

X. DISPOZIȚII FINALE

1. Modificările și completările în prezentul Regulament se operează prin decizia Consiliului orașenesc Ștefan Vodă.
2. Prezentul Regulament intra în vigoare la data de 1 iulie 2019.

PROCES-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE ПРОТОКОЛ О ПРАВОНАРУШЕНИИ

Data întocmirii " " 20 ora locul întocmirii
(data составления) (время) (место составления)

Agent constator (констатирующий субъект) (funcția numele și prenumele agentului constator / должность, имя, фамилия констатирующего субъекта)
adresa juridică: orașul Ștefan Vodă, str. Ștefan cel Mare și Sfânt, 31
юридический адрес: город. Штефан Водэ, ул. Штефан чел Маре ши Сфьнт, 31

A constatat că: (установил что:) a) persoana fizică (a) физическое лицо) cu funcție de răspundere (ответственное лицо) (de subliniat/подчеркнуть)
Numele: Prenumele: Patronimicul: data nașterii locul nașterii
(фамилия) (имя) (отчество) (дата рождения) (место рождения)

Buletin de identitate /паспорт: seria număr eliberat de la IDNP
Viza de reședință/прописка domiciliul / место жительства

date suplimentare (дополнительные сведения)
Locul de muncă/место работы funcția/должность

b) persoana juridică (юридическое лицо)
denumirea, sediul, datele persoanei care o prezintă/наименование, юридический адрес, данные о лице, которое его представляет

IDNP/фискальный код

Timul comiterii/(время совершения) ziua luna anul ora (sau perioada cuprinsă între):
(день) (месяц) (год) (время) (или в какой период)

Locul comiterii, fapta comisă
(место совершения, изложение существа правонарушения):

Încălcând prevederile/нарушив положения
(denumirea articolului și aliniatului actului normativ care a fost încălcat/часть, статья, нормативного акта, который был нарушен)

Circumstanțe(atenuate, agravante)/обстоятельства(смягчающие/отягчающие):
Explicațiile persoanei care a comis contravenție/объяснение лица, совершившего правонарушение:

Proces-verbal a fost întocmit în prezența/absența contravenientului, ori refuzul său de a semna procesul-verbal/протокол был составлен в присутствии/отсутствии правонарушителя, или отказ лица в подписи протокола (de subliniat/подчеркнуть)

Contravenientul (Правонарушитель) (semnătură/подпись)

Martor 1. (свидетель) (N.P.P. domiciliul, strada, bloc,ap.,tel./Ф.И.О., место жительства, ул.,дом, кв.,тел.)

Martor 2. (свидетель) (N.P.P. domiciliul, strada, bloc,ap.,tel./Ф.И.О., место жительства, ул.,дом, кв.,тел.)

Reprezentantul legal/apărător (Законный представитель/Защитник) (N.P.P. locul de muncă,tel./Ф.И.О., место работы, тел.)

Interpret, traducător (Переводчик) (N.P.P. locul de muncă,tel./Ф.И.О., место работы, тел.)

La procesul-verbal se anexează următoarele documente:
(к протоколу прилагаются следующие документы):

Decizia agentului constator/решение констатирующего субъекта:
a) de remitere conform competenței în/o передаче на рассмотрение по компетенции в:
b) cu recomandare/с рекомендацией:

Martor 1. (semnătură/подпись) Martor 2. (semnătură/подпись) Reprezentantul legal/apărător (semnătură/подпись)

Am luat cunoștință cu proces-verbal, cu decizia agentului constator, cu drepturile și obligațiile prevăzute de art.34, 378, 384 și 448 Cod. Contravențional al RM, specificate pe verso, iar exemplarul procesul-verbal am primit-o, pentru ce semnez/Ознакомился с протоколом, с решением констатирующего субъекта, с правами и обязанностями, предусмотренные ст. 34, 378, 384 и 448 Кодекса о правонарушениях РМ и получил экземпляр протокола, за что и подписываюсь:

Agent constator (Констатирующий субъект) (N.P. semnătură/подпись)

Contravenientul (Правонарушитель) (Ф.И. semnătură/подпись)

În atenția în a cărei privință s-a întocmit proces-verbal conform prevederilor Codului contravențional

Articolul 378. Dreptul la apărare

- (1) În procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplină exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.
- (2) Pe parcursul procesului contravențional, părțile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat).
- (3) În momentul pornirii procesului contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să aducă la cunoștință persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul ei de a fi asistată de un apărător.
- (4) În cel mult 3 ore din momentul reținerii, persoanei care este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional și nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art. 167 alin. (1) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat.

Articolul 384. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional

- (2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul:
 - a) la apărare;
 - b) să cunoască fapta imputată;
 - c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional;
 - d) să anunțe, în cazul reținerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii;
 - e) să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu mărturisii împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, precum și de a nu-și recunoaște vinovăția;
 - f) să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată;
 - g) să aibă întrevăderi cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevăderilor;
 - h) să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;
 - i) să prezinte probe;
 - j) să formuleze cereri;
 - k) să conteste decizia asupra cauzei;
 - l) să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;
 - m) să ceară recuzarea reprezentanților autorității competente să soluționeze cauza contravențională, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului;
 - n) să solicite audierea marturilor;
 - o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constator și să ceară consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal;
 - p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate;
 - q) să se împace cu victima în condițiile prevăzute de prezentul cod;
 - r) să fie informat de agentul constator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri;
 - s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competente să soluționeze cauza contravențională, inclusiv hotărârea judecătorească;
 - t) să retragă orice plîngere depusă personal sau de apărător în interesele sale;
 - u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.
- (3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea.
- (3¹) Dreptul prevăzut la alin. (2) lit u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.
- (4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată:
 - a) să se prezinte la citirea autorității competente să soluționeze cauza contravențională;
 - b) să accepte, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, examinarea și percheziția sa corporală;
 - c) să accepte necondiționat, la cererea autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, testarea alcoolică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge și de secreții ale corpului pentru analiză;
 - d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constator competent sau a instanței;
 - e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constator și ale președintelui ședinței de judecată;
 - f) să respecte ordinea în ședința de judecată și să nu părăsească sala de ședință fără învoirea dată de președintele ședinței.
- (5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod.
- (6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesul contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.

Articolul 448. Contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție

- (1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copii de pe decizia respectivă în condițiile art. 447¹ alin. (8).
- (2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin. (1) din motive întemeciate, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a percepției despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.
- (3) Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atît la examinarea cauzei, cît și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constator și peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a percepției despăgubirii materiale.
- (4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constator care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.
- (5) Contestația depusă conform alin. (1) suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constator.
- (6) În cazul prevăzut la alin. (2), pînă la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei.
- (7) Depunerea contestației peste termen, conform alin. (3), nu suspendă executarea deciziei agentului constator. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.
- (8) Persoana care face contestație împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale nu plătește taxă de stat."

К сведению лица, в отношении которого инициировано производство о правонарушении, в соответствии с положениями Кодекса о правонарушениях

Статья 378. Право на защиту

- (1) В ходе производства о правонарушении орган, уполномоченный рассматривать дело о правонарушении, обязан обеспечить сторонам и другим участникам процесса реализацию в полном объеме их процессуальных прав в соответствии с настоящим кодексом.
 - (2) На протяжении всего производства о правонарушении стороны вправе пользоваться помощью защитника (адвоката).
 - (3) В момент возбуждения производства о правонарушении орган, уполномоченный рассматривать дело о правонарушении, обязан сообщить лицу, подлежащему ответственности за правонарушение, о его праве на помощь защитника.
 - (4) Не позднее трех часов с момента задержания лица, подлежащего аресту за правонарушение и не имеющего выбранного им защитника, назначается в установленном частью (1) статьи 167 Уголовно-процессуального кодекса порядок адвокат, предоставляющий юридическую помощь, гарантируемую государством.
- Статья 384. Лицо, в отношении которого возбуждено производство о правонарушении
- 2) Лицо, в отношении которого возбуждено производство о правонарушении, имеет право:
 - a) на защиту;
 - b) знать вменяемое ему в вину деяние;
 - c) быть обеспеченным не позднее трех часов с момента задержания адвокатом, предоставляющим юридическую помощь, гарантируемую государством, – в случае, если деяние наказывается арестом за правонарушение;
 - d) в случае задержания в течение одного часа с момента задержания сообщить через орган, уполномоченный рассматривать дело о правонарушении, двум лицам по его выбору о факте задержания и месте содержания под стражей;
 - e) получить письменную информацию и разъяснение относительно предусмотренных настоящей статьей прав, включая право молчать и не свидетельствовать против себя самого и своих близких родственников, супруга/супруги, жениха/невесты, а также не признавать свою вину;
 - f) быть опрошенным в присутствии защитника – в случае, если согласно или требует быть опрошенным;
 - g) общаться с защитником в конфиденциальных условиях без ограничения количества и продолжительности встреч;
 - h) ознакомиться с материалами дела и получать по просьбе в течение 24 часов копии протокола;
 - i) представлять доказательства;
 - j) заявлять ходатайства;
 - k) оспаривать решение по делу;
 - l) признать себя полностью или частично виновным в совершении вменяемого ему в вину деяния;
 - m) заявлять отвод представителю органа, уполномоченного рассматривать дело о правонарушении, эксперту, переводчику, секретарю судебного заседания;
 - n) требовать опроса свидетелей;
 - o) возражать против действий констатирующего субъекта и требовать занесения этих возражений в протокол;
 - p) ознакомиться с протоколом, составленным констатирующим субъектом, подавать замечания относительно его правильности, требовать внесения в него обстоятельств, которые, по его мнению, должны быть отмечены;
 - q) примириться с потерпевшим в предусмотренном настоящим кодексом порядке;
 - r) уведомляться констатирующим субъектом обо всех затрагивающих его права и интересы решениях и получать по просьбе копии таких решений;
 - s) обжаловать в установленном законом порядке действия и решения органа, уполномоченного рассматривать дело о правонарушении, включая судебное решение;
 - t) отзывать любую жалобу, поданную им или в его интересах защитником;
 - u) требовать и получать возмещение ущерба, причиненного незаконными действиями или бездействием органа, уполномоченного устанавливать правонарушение или рассматривать дело о правонарушении.
 - (3) Реализация лицом, в отношении которого возбуждено производство о правонарушении, своих прав или отказ от их реализации не могут истолковываться ему во вред и не могут иметь неблагоприятных для него последствий.
 - (3¹) Право, предусмотренное пунктом u) части (2), предоставляется лишь в случае, когда окончательным судебным решением установлен незаконный характер действий или бездействия органа, уполномоченного устанавливать правонарушение или рассматривать дело о правонарушении.
- Статья 448. Обжалование протокола о правонарушении
- (1) Лицо, в отношении которого возбуждено производство о правонарушении, обязано:
 - a) являться по вызову органа, уполномоченного рассматривать дело о правонарушении;
 - b) соглашаться по требованию органа, уполномоченного устанавливать правонарушение или рассматривать дело о правонарушении, на освидетельствование и личный облик;
 - c) беспрекословно соглашаться по требованию органа, уполномоченного устанавливать правонарушение или рассматривать дело о правонарушении, на проведение теста на алкоголь, на медицинское освидетельствование, снятие отпечатков пальцев, взятие крови и выделений организма на анализ;
 - d) подвергаться по требованию компетентного констатирующего субъекта или судебной инстанции судебной экспертизе;
 - e) подчиняться законным распоряжениям констатирующего субъекта и председательствующего в судебном заседании;
 - f) соблюдать порядок в судебном заседании и не покидать зал заседания без разрешения председательствующего в заседании.
 - (5) Лицо, в отношении которого возбуждено производство о правонарушении, имеет и иные права и обязанности, предусмотренные настоящим кодексом.
 - (6) В соответствии с положениями настоящего кодекса права несовершеннолетнего реализуются также его законным представителем. К производству о правонарушении применяются соответствующим образом положения Уголовно-процессуального кодекса о правах и обязанностях законного представителя несовершеннолетнего.
- Статья 448. Обжалование протокола о правонарушении
- (1) Правонарушитель, потерпевший или их представитель, прокурор, если он участвует в деле о правонарушении, в случае своего несогласия с решением констатирующего субъекта или в случае вынесения решения с нарушением установленных настоящим кодексом процессуальных норм вправе обжаловать вынесенное по делу о правонарушении решение. Срок обжалования решения констатирующего субъекта составляет 15 дней со дня вынесения решения или – для сторон, не присутствовавших на заседании по делу о правонарушении, – со дня вручения копии данного решения в соответствии с частью (8) статьи 447¹.
 - (2) В случае пропуска предусмотренного частью (1) срока по уважительным причинам, но не позднее 15 дней после начала исполнения наказания или взыскания материального ущерба, лицу, в отношении которого вынесено решение, по его заявлению срок обжалования может быть восстановлен судебной инстанцией, компетентной рассматривать жалобу.
 - (3) Лицо, в отношении которого вынесено решение и которое отсутствовало как при рассмотрении дела, так и при вынесении решения и не было извещено о вынесенном решении, может обжаловать решение констатирующего субъекта и в пределах установленного срока, но не позднее 15 дней после начала исполнения наказания за правонарушение или взыскания материального ущерба.
 - (4) Жалоба на вынесенное по делу о правонарушении решение подается в орган, к которому относится констатирующий субъект, рассмотревший дело. Не позднее трех дней со дня подачи жалобой констатирующий субъект направляет жалобу и материалы дела о правонарушении в компетентную судебную инстанцию.
 - (5) Поданная в соответствии с частью (1) жалоба приостанавливает исполнение наказания за правонарушение, назначенного в протоколе о правонарушении или решением констатирующего субъекта.
 - (6) В случае, предусмотренном частью (2), судебная инстанция может приостановить исполнение решения до разрешения вопроса о восстановлении срока обжалования.
 - (7) Подача жалобы за пределами установленного срока обжалования в соответствии с частью (3) не приостанавливает исполнение решения констатирующего субъекта. Судебная инстанция, рассматривающая жалобу, может приостановить исполнение обжалуемого решения.
 - (8) Лицо, обжалующее решение о назначении наказания за правонарушение, освобождается от уплаты государственной пошлины.